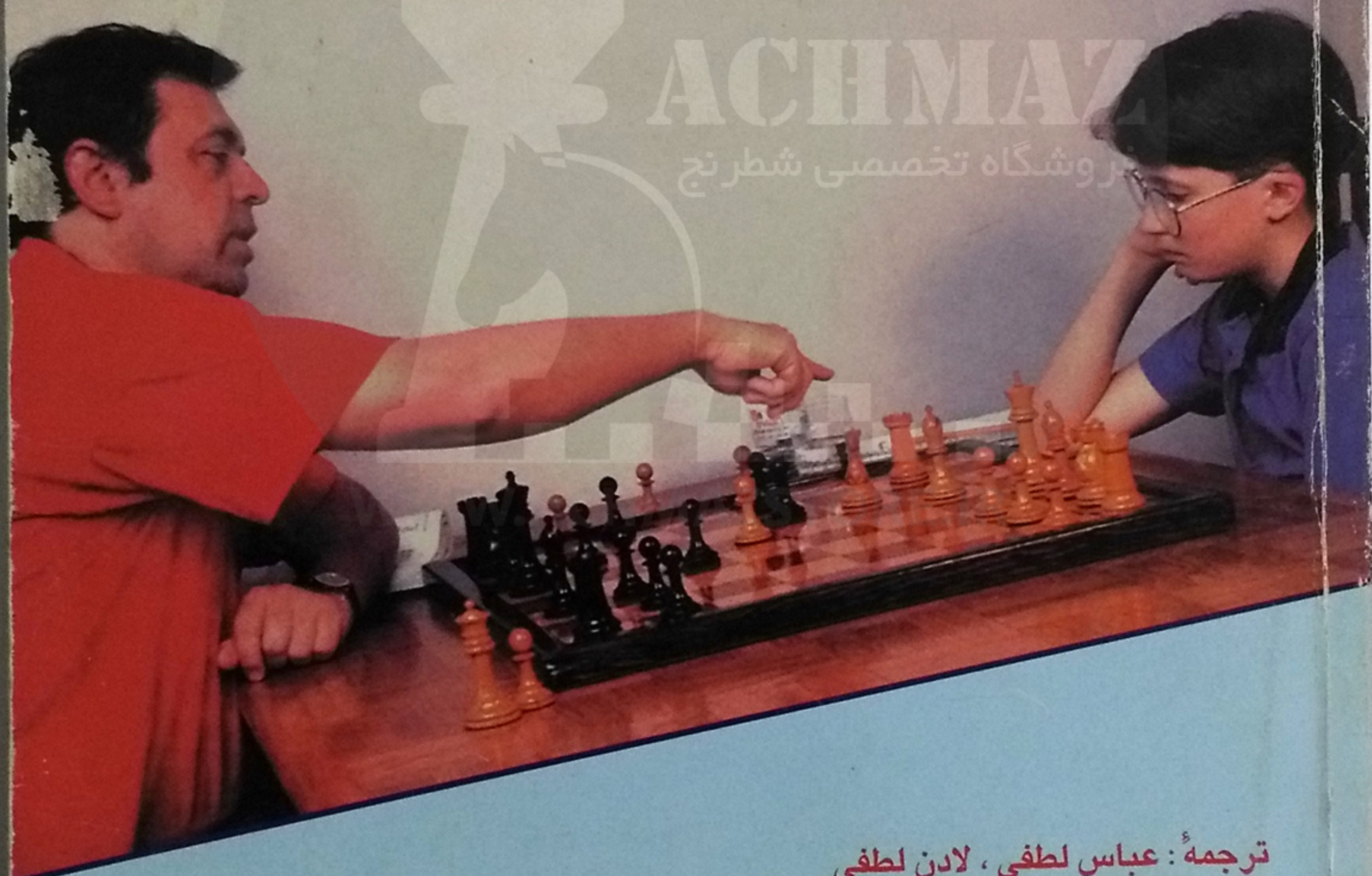

روش جدید آموزش شطرنج

رومن پلتز - لو آلبرت

ترجمه: عباس لطفی ، لادن لطفی

فروشگاه تخصصی کتاب مهرگان
سندج نامداران - برای ندا
۷۹۸۸۷

ای نام تو بهترین سرآغاز
بی نام تو نامه کی کنم باز

روش جدید آموزش شطرنج

(جلدهای ۱ و ۲)

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

رومن. پلتز - لو. آلبرت

ترجمه:

عباس لطفی - لادن لطفی

انتشارات فرزین

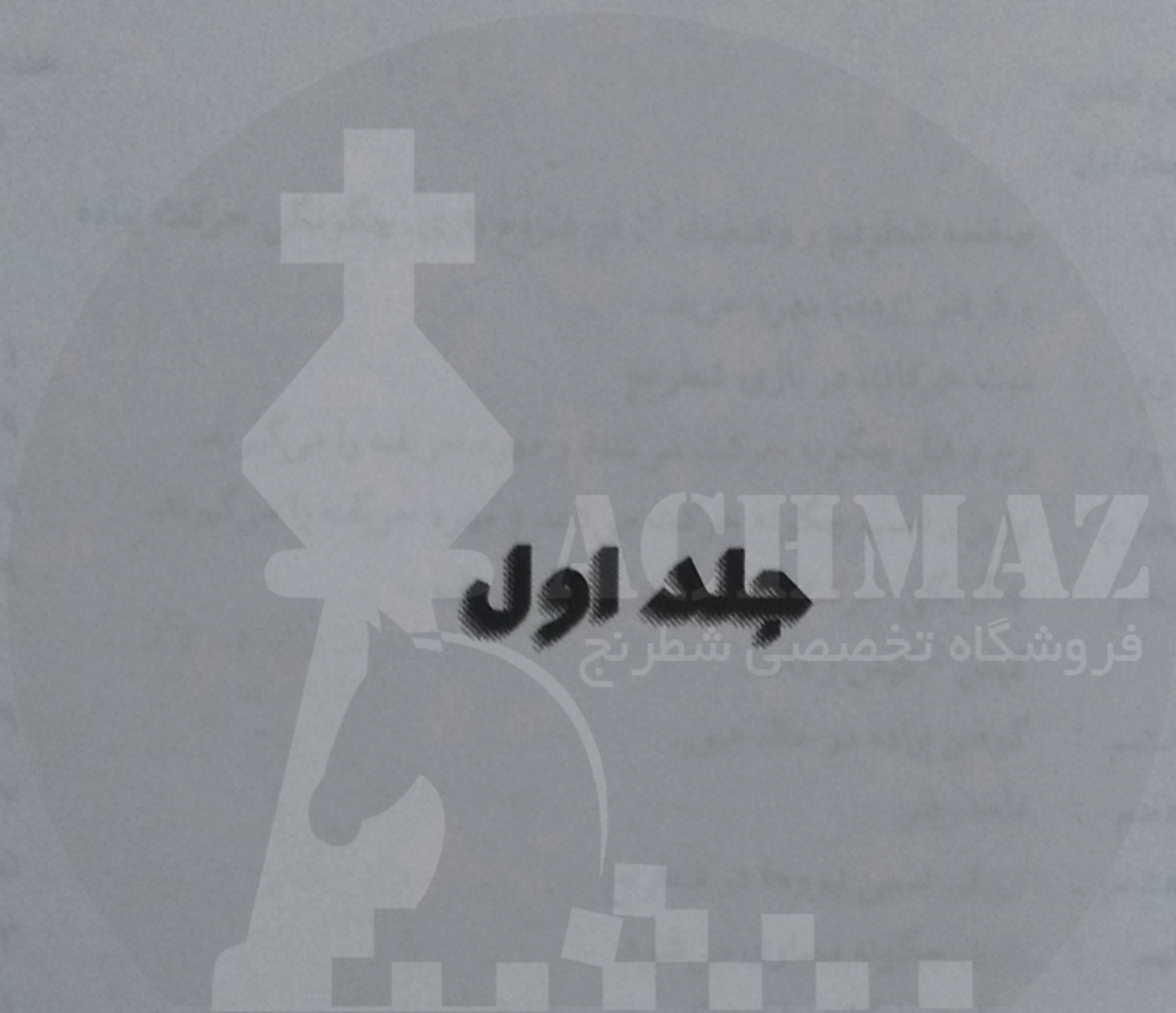
تهران - ۱۳۸۲

فهرست مطالب

جلد اول

فروشگاه تخصصی شطرنج

WWW.ACHMAZSTORE.IR

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

WWW.ACHMAZSTORE.IR

فهرست مطالب

هفت	درباره این کتاب
نه	مقدمه جلد اول
۱	درس اول : صفحه شطرنج و وضعیت آن در شروع بازی. چگونگی حرکت پیاده و گرفتن (زدن) مهره حریف.
۱۱	درس دوم : ثبت حرکات در بازی شطرنج
۱۹	درس سوم : رخ و فیل چگونه حرکت می کنند و مهره حریف را می گیرند.
۲۹	درس چهارم : وزیر و اسب چگونه حرکت می کنند و مهره حریف را می گیرند.
۳۹	درس پنجم : چگونگی حرکت شاه و گرفتن مهره حریف. کیش - کیش و مات.
۴۹	درس ششم : گرفتن پیاده در حال عبور.
۵۷	درس هفتم : قلعه رفتن
۶۵	درس هشتم : ارزش نسبی نیروها در شطرنج
۷۳	درس نهم : بازی چگونه مساوی می شود
۸۱	درس دهم : چگونه حرکات را ثبت کنیم (بنویسیم)
۸۷	درس یازدهم : چگونه بازی را آغاز کنیم
۹۳	درس دوازدهم : آزمونها
۱۱۳	: پاسخ آزمونها

درباره این کتاب

آنهایی که با دنیای پر رمز و راز شطرنج آشنا هستند، می دانند که از خاتمه جنگ جهانی دوم تاکنون شطرنج بازان کشور اتحاد جماهیر شوروی سابق و روسیه کنونی، مقام برتر شطرنج دنیا را در اختیار دارند.

این مقام و موقعیت را بیش از هر چیز می توان معلول دو عامل مهم دانست: یکی توجه و اهتمام به تعمیم هر چه بیشتر این ورزش فکری، علمی در آن کشور، به ویژه در سطح مدارس، و دیگری شیوه آموزش شطرنج به علاقه مندان.

کتابی که ترجمه آن از نظر خوانندگان می گذرد، متن جدید بخشی از برنامه چند ده ساله آموزش شطرنج به کودکان و نوجوانان در کشور شوروی است که به گفته نویسندگان کتاب و تأیید **کاری کاسپاروف** قهرمان نامدار شطرنج جهان، تنها پس از دگرگونی حکومت شوروی، به بیرون از مرزهای آن کشور راه یافته است.

حدود سه سال قبل، هنگامی که آگاه شدم، فدراسیون شطرنج ایالت کبک کشور کانادا، این کتاب را به زبان فرانسه منتشر ساخته است، بسیار خوشحال شدم و به کمک دوست ارجمندم آقای کاووس اردلان که مقیم کانادا بود، توانستم یک نسخه آن را بدست آورم و آنگاه ترجمه آن را آغاز کردم. در حین ترجمه کتاب، دوست دیرینم، آقای خشایار مصطفوی کاشانی، که به کار من آگاهی داشت، موفق شده بود نسخه انگلیسی همان کتاب را در یک جلد و سپس آخرین چاپ آن را در دو جلد جداگانه برای کتابخانه بزرگ

شطرنج خود تهیه کند. آن دوست گرانقدر، هر دو جلد کتاب را صمیمانه در اختیارم گذاشت و من با استفاده از تسلط یگانه دخترم به زبان انگلیسی، ترجمه آن را نیز وجهه همت قرار دادم و این است حاصل کار و تلاش مشترک ما، که اینک در دسترس علاقه‌مندان شطرنج قرار گرفته است. لازم به ذکر است که همراه با ترجمه کتاب، بعضی اشتباهات چاپی موجود در حرکات و شکل‌های کتاب تصحیح شده، ثبت حرکات از روش توضیحی به روش جبری تغییر یافته، هر جا که حرکات روی سطرها و به دنبال هم بوده، حرکات اصلی با حروف سیاه به صورت دوستونی درآمده و حرکات فرعی جداگانه با حروف نازک مشخص شده، برای پاره‌ای اصطلاحات به کار رفته در کتاب که در ادبیات شطرنج ایران سابقه ندارد، معادل‌های تازه و مناسب انتخاب شده که امید است مورد قبول و تأیید صاحب‌نظران قرار بگیرد. جهت مزید اطلاع خوانندگان اضافه می‌شود که در ذکر اسامی بازیکنان، همه جا نام بازیکن دارای مهره‌های سفید در سمت چپ نوشته شده است. ضمناً برای سهولت استفاده از مطالب دو کتاب، هر دو آن‌ها در یک مجلد چاپ شده است. اما شماره صفحات هر کدام مجزا از دیگری می‌باشد.

درباره آموزش شطرنج به کودکان و نوجوانان تا به حال کتاب‌های زیادی نوشته شده که عموماً مدتها پیش نگاشته شده‌اند. اما این کتاب در سال‌های اخیر به رشته تحریر درآمده و تاریخ چاپ نسخه‌ای که ترجمه شده سال ۱۹۹۶ میلادی می‌باشد. ضمن آنکه شیوه آموزش آن با دیگر کتب شطرنج متفاوت است. به همین جهت هم برای نام کتاب که *COMPREHENSIVE CHESS COURSE* بوده، عنوان **روش جدید آموزش شطرنج** انتخاب شده است.

اینک جای بسی خشنودی است که ترجمه این کتاب ارزنده به نوآموزان و علاقه‌مندان شطرنج تقدیم می‌شود. با این امید که بتواند در پیشبرد هرچه بیشتر و بهتر این بازی نغز و دلپذیر در میهن عزیز، ایران، مؤثر و مفید فایده باشد.

عباس لطفی

دیماه ۱۳۸۲

مقدمهٔ جلد اوّل

کتاب روش جدید آموزش شطرنج در حقیقت، کتاب راهنمایی است، برای یاری به مربیان شطرنج در مدارس و باشگاهها و نیز پدران و مادرانی که می‌خواهند شطرنج را به فرزندان خود بیاموزند و یا خود آن را فراگیرند. این کتاب به طرز موفقیت‌آمیزی، در بسیاری از مدارس ایالات متحده آمریکا، از کالیفرنیا تا نیویورک، مورد استفاده قرار گرفته است. از سال ۱۹۸۶ هزاران علاقه‌مند به شطرنج، این کتاب را - که چند بار تجدید چاپ شده است - به منظور خودآموزی خریداری کرده‌اند و به استناد نامه‌هایی که برای ما فرستاده شده است، هزاران نفر برای ورود هرچه بیشتر به دنیای شطرنج و یا پیشرفت از سطح بازیکن مبتدی به سطح شطرنج‌باز پیشرفته، از این کتاب سود برده‌اند. موفقیت این کتاب اگر چه دور از انتظار نبود، اما موجب افتخار زیاد دو نویسنده آن شده است. هرچند ممکن است تعریف از خود تلقی شود، ولی ما اطمینان داشتیم که این کتاب به خاطر ویژگی منحصر به فرد آن و سابقه موفقیت درخشانی که مطالب آن در کشور اتحاد جماهیر شوروی کسب کرد با استقبال خوبی مواجه خواهد شد.

آموزش شطرنج در اتحاد جماهیر شوروی، مرهون مسابقه بین‌المللی سال ۱۹۲۵ مسکو می‌باشد. زیرا در جریان این مسابقه، دانشمندان روسی، بسیاری از شرکت‌کنندگان این بازی‌ها را مورد آزمایش قرار دادند و بر اساس نتایج حاصله، کتاب تاریخی روان‌شناسی بازی شطرنج را منتشر ساختند. تا اواخر دهه ۱۹۲۰، با این انتظار که بازی شطرنج نقش بارزی در پرورش فکری شاگردان مدارس داشته باشد، به صدها هزار نفر از آنان، شطرنج آموزش داده می‌شد. مربیان آن دوره - همانند مربیان کنونی - کلاسهای شطرنج را، بر طبق برنامه‌ای که به تأیید رسیده بود اداره می‌کردند. در پایان هر سال تحصیلی، مربیان این رشته و مقامات مسئول شطرنج در سطح کشور، در نشست‌هایی، گرد هم می‌آمدند تا به بررسی نقاط ضعف این برنامه‌های آموزشی بپردازند.

در اوایل دهه ۱۹۶۰، نتیجه کسب تجربه‌های آزمون و خطای چند دههٔ سپری شده، منجر به تدوین برنامه آموزشی بسیار مؤثری شد. به طوری که شاگردان فعال شطرنج، با طی یک دوره ۴ تا ۵ ساله و گذراندن یک برنامه هفتگی، شامل فراگیری ۲ ساعت درس در هفته، ۴ ساعت کار در خانه و دو تا ۳ ساعت بازی عملی، می‌توانستند تا سطح درجهٔ بین‌المللی (ریتینگ) ۲۲۰۰ ارتقاء پیدا کنند. بسیاری از استادان بزرگ شطرنج اتحاد شوروی، از آن جمله یو. آلبرت یکی از دو نویسندهٔ این

کتاب، بر اساس این برنامه آموزشی پرورش یافته‌اند. رومن پلتر - مربی آلبرت در اتحاد شوروی و نویسنده دیگر این کتاب - سالها پیش به هنگام ترک اتحاد شوروی، این برنامه را (که هرگز به صورت کتابی در نیامده بود) به شکل جزوه‌هایی که آنها را یادداشتهای شخصی خود قلمداد کرد، به طور پنهانی خارج ساخت.

کتاب دو جلدی روش جدید آموزش شطرنج که در حال حاضر در دسترس شماست، متن جدید و اصلاح شده اولین بخش از برنامه چند ساله آموزش شطرنج در اتحاد شوروی است. این بخش برای ارتقاء تقریبی خواننده به سطح A طراحی شده است. شیوه آموزشی این کتاب به گونه‌ای است که تنها آن اطلاعاتی را که برای ارتقاء خواننده از یک سطح به سطح دیگر لازم است، در دسترس او قرار می‌دهد، نه کمتر و نه بیشتر. اگر موضوع هر درس به بخشی از دانش عملی نوآموز بدل شود، یعنی نوآموز بتواند در بازی‌های عملی به راحتی از این دانش اکتسابی بهره ببرد، در آن صورت برای رسیدن

به هدف مورد نظر، نیازی به استفاده از کتابهای دیگر نخواهد بود. به طوری که دیده می‌شود، حجم جلد اول این کتاب در حدود نصف حجم جلد دوم آن است و این اتفاقی نیست. زیرا مقدار مطالبی که برای گذر از یک مرحله به مرحله دیگر مورد نیاز است به صورت تصاعد هندسی افزایش می‌یابد. بر طبق ارزیابی ما، برای عرضه کردن و مطرح ساختن اطلاعات لازم جهت رسیدن به سطح مهارت کامل در بازی، حدود ۱۰۰۰ صفحه مورد احتیاج می‌باشد. این مطالب آماده و در دسترس‌اند و نگارش آنها کاری است که امیدواریم به انجام برسانیم. لازم به ذکر است که در چاپ سوم این کتاب تغییرات و اصلاحات زیادی به کار برده‌ایم.

چگونه آغاز کنیم

برای یادگیری مطالب کتاب روش جدید آموزش شطرنج نیازی به اطلاعات قبلی نمی‌باشد. تجربه نشان داده است که کودکان، دوره ۱۲ درسی جلد اول کتاب را در طی سه ماه به پایان می‌رسانند؛ حال آن که بزرگسالان، می‌توانند این دوره را در دو ماه تمام کنند. در پایان ۵ درس اول و در نخستین ماه یادگیری درسه‌ها، نوآموز با طرز حرکت تمامی مهره‌های شطرنج آشنا می‌شود و مفهوم کیش و مات را به خوبی در می‌یابد.

بهتر است در کلاسهای شطرنج، شمار نوآموزان از ۱۲ نفر تجاوز نکند. به طور معمول، آموزش یک درس ۹۰ دقیقه به طول خواهد انجامید. اما از آنجا که حفظ تمرکز حواس، در مدت طولانی، برای کودکان کمتر از ۱۰ سال کار دشواری است، آموزش هر درس به آنان، نباید بیش از یک ساعت به طول بینجامد و با همین ارزیابی، ممکن است درسه‌های بزرگسالان تا دو ساعت ادامه داده شود.

تجربیات در این زمینه نشان داده است که زمان آموزش هر درس به هر میزان که باشد، باید به طور مساوی بین بندهای ۱ تا ۴ پایین که مربوط به تئوری است و بند ۵ که بازی‌های تمرینی است تقسیم شود. طرح پیشنهادی ما برای هر درس به شرح زیر است:

- ۱- رسیدگی به تکالیف، در صورت لزوم.
- ۲- مروری بر مطالب درسهای گذشته.
- این دو بند نباید از ۱۰ تا ۱۵ دقیقه بیشتر وقت بگیرد.
- ۳- طرح مطالب جدید.
- ۴- تعیین تکلیف برای درس بعدی.
- برای این دو بند باید ۳۰ تا ۳۵ دقیقه وقت منظور شود.
- ۵- اقدام به بازیهای تمرینی به مدت تقریباً ۴۵ دقیقه.

چگونه با شطرنج آشنا شویم

شطرنج که یکی از کهن‌ترین بازی‌های جهان به شمار می‌رود، بیش از ۱۵۰۰ سال است که آدمی را شیفته خود ساخته و به مبارزه طلبیده است. این بازی فکری، سرگرم‌کننده و دورنگر، با وجود سرچشمه قدیمی آن، با نیازهای انسان پیشرفته امروز همخوانی بسیار دارد. در حقیقت اگر در گذشته شطرنج یک بازی شاهانه محسوب می‌شد، امروزه به یک سرگرمی همگانی بدل گشته است؛ مشغولیتی که تمدد اعصاب و پرورش فکر را در کنار یکدیگر به همراه دارد و یکی از معدود پدیده‌های زندگی است که جالب، رایگان و دارای جنبه‌های اخلاقی می‌باشد.

اگر به فواید بسیار بازی شطرنج برای کودکان تأکید کنیم، سخن به گزاف نگفته‌ایم. کودکانی که شطرنج را فرا می‌گیرند، در ریاضی و فیزیک پیشرفت زیادی پیدا می‌کنند و در انجام دادن کارهای تحقیقاتی مستقل، توانایی شایان توجهی از خود نشان می‌دهند. مطالعات و بررسیها نشان داده است که آموزش منظم شطرنج توان کودک را در تمرکز منطقی افزایش می‌دهد و جنبه‌های رقابتی بازی و نیز تلاش برای جبران موقعیتهای از دست رفته، قدرت اراده او را افزون می‌سازد و شعار هرگز ناامید مشو به اندیشه برتر او در زندگی و در شطرنج بدل می‌شود.

شمار زیادی از مردم، علاقه‌مند به فراگرفتن بازی شطرنج هستند؛ اما شیوه درست پرداختن به آن را نمی‌دانند. بعضی هم می‌کوشند تا خود آن را بیاموزند، ولی غالباً موفق نمی‌شوند. آموزش شطرنج به دیگران کار دشواری است و حتی بازیکنان حرفه‌ای، ممکن است قادر به این کار نباشند. چنانکه بسیاری از قهرمانان نامدار شطرنج، در نهایت ناگزیرند کودکان خود را نزد مربیان مجرب شطرنج بفرستند.

از طرفی بسیاری از والدین یک چنین امکاناتی را در اختیار ندارند و می‌کوشند فرزندانشان را با استفاده از کتابهای شطرنج آموزش دهند. امروزه کتابهای زیادی در زمینه آموزش شطرنج کودکان در دسترس است که متأسفانه شماری از آنها به راحتی روشهای نوین تدریس را نادیده گرفته‌اند زیرا مدتها پیش نگاهشته شده‌اند.

در کتاب حاضر، ما سیر آموزش صعودی از مرحله ابتدایی به سطوح مختلف را درجه‌بندی

کرده‌ایم. برای پیشرفت از یک سطح به سطح دیگر، نوآموز باید آگاهیهای علمی و توان عملی مشخصی را کسب کند و میزان این آگاهیها، بر اساس سطحی که نوآموز در آن قرار دارد تعیین می‌گردد. نوآموزی که در سطح مشخصی قرار دارد، اگر اطلاعاتی بیش از حد لزوم فراگیرد، نه تنها بهره‌مناسبی از آن نخواهد برد، بلکه این امر ممکن است در پیشرفت او ایجاد اشکال کند. بسیاری نوآموزانی که وقت و انرژی خود را صرف یادگیری مطالبی می‌کنند که هنوز برایشان زود است و این امر سبب می‌شود تا نتایج تمرینات عملی آنها متناسب با تلاشی که انجام می‌دهند نباشد و در نتیجه موجبات دلسردی و ناامیدی آنان فراهم آید.

اصل اساسی در کتاب روش جدید آموزش شطرنج این است که در هر سطح و هر مرحله، نوآموز شطرنج را به روشی فرا بگیرد که متناسب با آن سطح باشد. برای مثال انواع شروع بازی در همه سطوح آموزشی مورد مطالعه قرار می‌گیرد، اما این کار به تدریج با اسلوبی عمیق‌تر و کامل‌تر انجام می‌شود. درسها و روشهای آموزشی عرضه شده در این کتاب، به گونه‌ای از جامعیت برخوردارند که مربیانی که نوآموزان خود را بر اساس آن آموزش می‌دهند، بدون نیاز به منابع اضافی دیگر، قادر به هدایت و تعلیم آنان هستند و در عین حال برای پرورش خلاقیت شاگردان خود، دارای قدرت مانور زیادی می‌باشند. مربیان می‌توانند بر حسب سن شاگردان خود، تا حدی که روش اصولی و بنیادی این کتاب نقض نشود، مواد درسی را افزایش دهند. به عنوان مثال، اگر نوآموزان مطالب یک درس را به آسانی بیاموزند، مربیان می‌توانند از بین مسائل متعدد هر درس، تنها به طرح شمار اندکی از آن مسائل اکتفا کنند.

یک مربی خوب شطرنج، دو هدف اساسی را دنبال می‌کند:

۱- آموزش صحیح بازی شطرنج به کودکان، آن چنان که به تفکری منطقی و دیدی انتقادی دست پیدا کنند.

۲- القاء تدریجی درک زیباییهای شطرنج به آنان، به گونه‌ای که از بازی لذت ببرند. لازم است گفته شود که ایجاد علاقه واقعی و خالصانه به بازی شطرنج در جریان درسهای اولیه، امری بسیار مهم و شایان توجه است. از نظر کودکان، معمولاً اولین درس شطرنج مشکل‌ترین درس است. اینجاست که والدین می‌توانند در خانه، با تشریح قواعد بازی به آنان کمک کنند. ما نویسندگان این کتاب، با مساعی شما می‌توانیم به نوآموزان که در حقیقت همان فرزندان شما هستند کمک کنیم تا اولین گامها را برای ورود به دنیای شگفت‌انگیز شطرنج بردارند. به این ترتیب آنها در آینده این فرصت را خواهند یافت که با کشف اسرار بزرگترین بازی آدمیان، اوقات خوشی را سپری کنند.

خودآموزی جامع

پیش از پرداختن به جزئیات مربوط به آموزش شطرنج در کلاس، لازم است گفته شود که برای همه نوآموزان میسر نیست از وجود مربی بهره‌مند شوند. ضمناً بسیاری از بزرگسالانی که خواهان یادگیری

شطرنج هستند، وقت لازم را برای شرکت در کلاسهای آموزشی ندارند. این گونه افراد می توانند از این کتاب به عنوان خودآموز و راهنمایی مطلوب استفاده کنند. تمام مطالب کتاب به وضوح و روشنی بیان شده اند و نوآموزان می توانند از هر دو جلد آن به نحو سودمندی بهره ببرند.

دو نکته مهم:

۱- توصیه می شود، هنگامی که از نوآموزان می خواهید مسائلی را حل کنند یا به سؤالاتی پاسخ بدهند، بیش از ۵ تا ۱۰ دقیقه از وقت خود را صرف آنها نکنند. زیرا هدف از طرح این مسائل و سؤالات، بیشتر درک مفاهیم شطرنجی پاسخها و کسب آگاهیهای لازم است تا آزمودن نوآموزان.

۲- یکی از دشواریهای امر خودآموزی، دریافتن این نکته است که فرد چه وقت خواهد توانست دانسته های خود در زمینه تئوری را در عمل به کار بگیرد. توصیه ما این است: آنهایی که نزد خود می آموزند - چه بزرگسالان و چه کودکان - به همه آزمونهای جلد نخست پاسخ بدهند و در صورت امکان در باشگاههای شطرنج به بازی پردازند.

سرانجام هرچند مطالب جلد نخست کتاب، برای آنان که به قواعد بازی آشنا هستند ابتدایی به نظر می رسد، با این وصف حاوی دانستنیهای بسیاری است که لازم است هر شطرنج باز به آنها آگاهی داشته باشد؛ اما غالباً این چنین نیست. به عنوان مثال، اطلاعات شما درباره صفحه شطرنج تا چه اندازه است؟ آیا می توانید سریعاً پاسخ بدهید که خانه d6 چه رنگ است؟ یا خانه f7 چه رنگی دارد؟ شما باید بتوانید بدون هیچ گونه مکشی به سؤالات بالا پاسخ درست بدهید. بسیار خوب، حالا سؤالی آسان را مطرح می کنیم: دو پیاده سفید در خانه های a6 و b6 و شاه سفید در خانه e2 قرار دارند. رخ سیاه در خانه c5 و شاه او در خانه g5 است. زود جواب بدهید که اگر نوبت حرکت با سیاه باشد، آیا می تواند مانع از وزیر شدن پیاده ها بشود؟

اکنون منظور ما را دریافته اید. پس مطالب جلد نخست کتاب را فرا بگیرید تا با احاطه کامل بر آنها بتوانید آموخته های خود را به آسانی به کار ببندید.

WWW.ACHMAZSTORE.IR

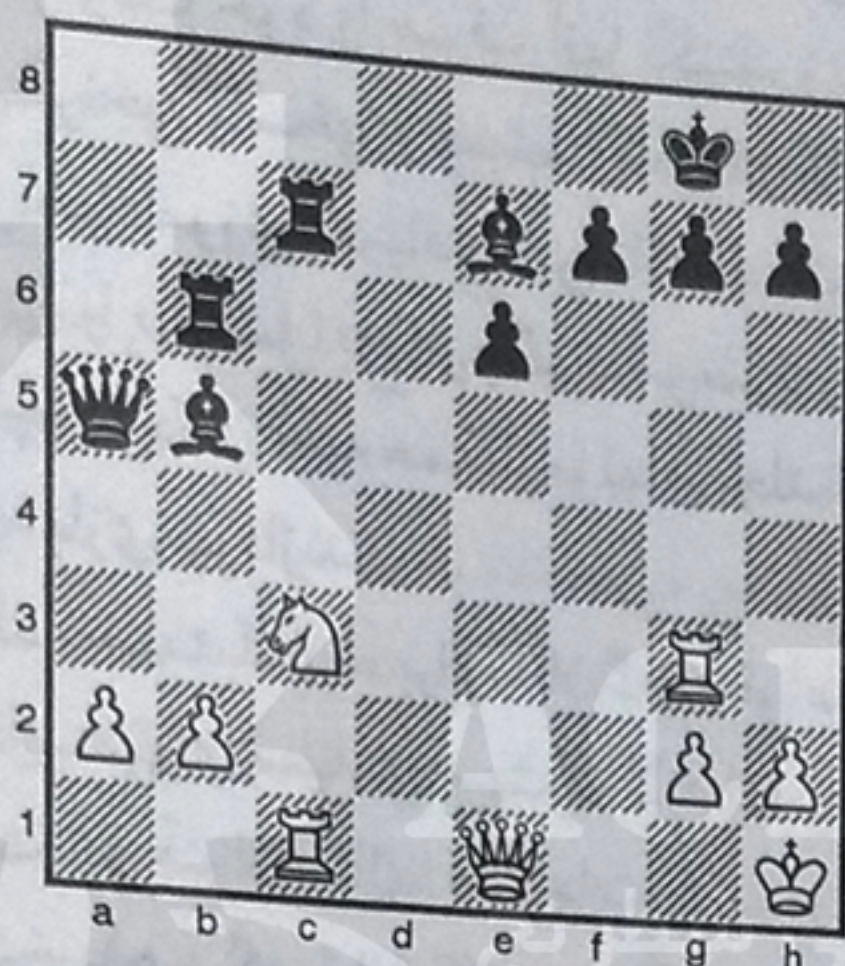
آموزش شطرنج

روشها و هدفهای آموزش شطرنج به اسلوب و هدفهایی که در آموزش موضوعات دیگر دنبال می شوند شباهت دارند. در اینجا هدف ما پرورش شطرنج آموزان، رشد قابلیت های ذاتی آنها و بهره مند ساختن آنان از عاداتی است که برای پیشرفتهای بعدی شان مفید خواهد بود. برای آموزش هر چه پربارتر شطرنج، لازم است سمت حرکت نوآموز از موضوعات ساده به سوی مسائل پیچیده باشد و در تمام مدت، تلفیق بین تئوری و عمل به کار گرفته شود. ضمن آنکه ارتباط معقول و مناسبی میان استاد و شاگرد برقرار باشد.

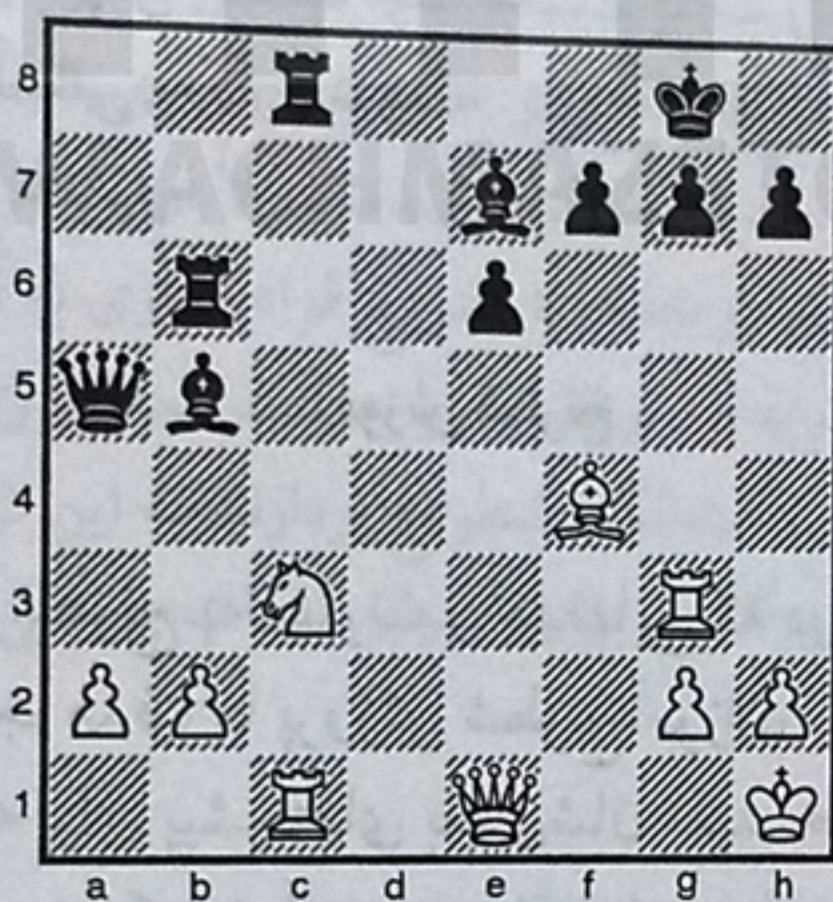
روش آموزش شطرنج، در این کتاب، بر پایه آرائه مسائلی معین، اما به دفعات مکرر، بنا شده است.

نکته مورد نظر این است که ضمن حفظ ویژگیهای موضوعات، آنها را با افزودن نکات جدید، به تدریج پیچیده تر سازیم. برای مثال، حمله دوجانبه در بازی را در نظر بگیرید. این پدیده در شطرنج، ممکن است هم در بازی های نوآموزان و هم در بازی های صاحبان عنوانهای قهرمانی به چشم بخورد و از جانب همه بازیکنان شطرنج که دارای تواناییهای مختلف هستند، به عنوان ابزاری به کار گرفته شود. برای آموختن این نکته، به نوآموزانی که در سطح D آموزش می بینند، از وضعیت شکل زیر استفاده می شود:

بازی صحیح سفید $De5$ است که می تواند هم رخ خانه $c7$ را بزند و هم در خانه $g7$ تهدید به مات کند. در سطح پیشرفته تر می توان وضعیت بالا را به گونه ای طرح کرد که نشان دهد یک حمله دوجانبه، چگونه ممکن است مبنای یک ترکیب چند حرکتی قرار بگیرد.

اورست آورکین - بوریس اسپاسکی

مسکو ۱۹۷۳

استاد بزرگ، لو.آلبرت - مربی بسیار موفق شطرنج -
در این کتاب برای نخستین بار روشی را عرضه کرده است که
زمانی روش سری آموزش شطرنج در روسیه بوده است.

گاری کاسپارف

قهرمان شطرنج جهان

حدود سی سال قبل، رومن پلتز، در شهر آدسای روسیه،
آموزگار شطرنج من بود. او و من تمام دانستیهای ضروری
و نکات اصلی را که من با آموختن آنها، بعدها شطرنج باز
نیرومندی شدم، در این کتاب جمع آوری کرده‌ایم.

لو.آلبرت

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

WWW.ACHMAZSTORE.IR

فرزین

Farzin Publication

انتشارات فرزین، خیابان انقلاب، اول خیابان دانشگاه، پلاک ۵، تلفن: ۶۴۶۲۴۰۶

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۱۶، طبقه دوم

تلفن: ۶۹۵۱۹۲۰ دورنگار: ۶۹۵۱۹۱۸

شابک: ۷ - ۵۹ - ۶۲۵۶ - ۹۶۴
ISBN: 964-6256-59-7

۴۸۲۵۳۸۶
Farzin Davoudi